

КОНЦЕПЦИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА
БЪЛГАРСКОТО НАЦИОНАЛНО РАДИО
ЗА ПЕРИОДА 2024 - 2027 г.

Цветослава Георгиева

I. Развитие на БНР като национален обществен доставчик на радиоуслуги

БНР е обществената медия в България, предоставяща достоверна информация и същевременно създаваща културна продукция. Без да се отрича постигнатото от действащото и предходните ръководства, формулирането на настоящата глава изисква да се посочи надграждане на това, което с БНР в момента. Развитие действително е нужно най-малко за да бъде радиото релевантно на времето, в което живеем.

В Европа съществуват два основни подхода за развитие на обществено радио. Единият акцентира към информационната услуга и фокуса върху обществото, а другият върху участието на слушателя. Независимо кой метод или микс от тях се приема, радиостанциите са изправени пред общото предизвикателство, свързано с разширяване, и още по-важно: със задържане на аудитория. Добавено към новия тип конкуренция в лицето на социалните медии, интерактивната действителност и общия информационен поток „на един клик разстояние“, е ясно, че за да се бори за ключова роля, радиото трябва да се съобрази с „новия тип медии“ и да се адаптира към интерактивните условия чрез интерактивно програмиране.

В същото време като единственото обществено радио БНР трябва да изпълнява своята общественозначима функция и да поддържа висококачествени програми за всички групи на обществото, така както го правят съвременните обществени радиостанции: с разнообразно съдържание, представено с висока степен на професионализъм, и безкомпромисна, проверена от няколко източника информация.

Възможно ли е БНР да отговори на тези предизвикателства? Сигурна съм в положителния отговор, но само ако се зложат правилните цели и се работи по стриктен план за тяхното изпълнение в следващите години.

Основните цели за развитие на БНР като национален обществен доставчик на радиоуслуги и методите за тяхното изпълнение са следните:

- 1. Развитие на съдържанието на програмите на БНР.**
- 2. Оптимизиране потенциала на програмното съдържание БНР.**
- 3. Присъствие на дигиталното съдържание на БНР във всички платформи.**
- 4. БНР – продуцент на културно съдържание и събития.**

✓ **Неизменен приоритет във функционирането на БНР е: Развитие на съдържанието на програмите, за се възприемат с изключително висока степен на доверие от широката общественост.**

Според актуалните данни от годишния доклад за 2024 г. на Института „Ройтерс“ към Оксфорд Digital News Report с най-висока степен на доверие се ползват БНТ (60%) и БНР, в което доверието си декларират 59% от анкетиранияте. Макар през годините да се е отчитала и по-висока степен на доверие, резултатите от това изследване са очевидни. Те са придружени с изключителната отговорност посочената тенденцията не само да се поддържа, но и да се увеличава.

В същото време данните от Института „Ройтерс“ стартово за България включват и измерване на подкаст или платформи за стрийминг, както и отделни журналисти – лидери на мнение, с интерактивни програми в YouTube, TikTok или Patreon. Цитират се Миролуба Бенатова, Мартин Карбовски, Генка Шикерова или Петър Волгин, като се показва засилената роля на социалните медии и общата тенденция аудиторията да припознава своята гледна точка в „майндсета“ на отделни личности.

В този контекст, преследвайки целта за създаване на разнообразно съдържание и продължавайки мисията на общественото радио да информира, образова и забавлява слушателите, е възможно БНР да създаде и промотира лидери на мнение сред своите служители. Всичко това е свързано с подбор на качествени професионалисти, възможности за тяхното израстване, квалификация и личностна мотивация за реализация. Целта е както издигане имиджа на журналистите, работещи в „радиото-

майка“, така и засиленото влияние на програмата и ролята на БНР като обществена медия.

Важно за постигане на тази цел е да се работи върху социалния характер на БНР. За радиото е от изключително значение поставянето на **акцент върху хората**, които създават уникалното съдържание, а не към системите и платформите, техниката и технологиите.

Необходимо е изместване на фокуса към човешкия фактор. Към взаимодействието между екипите при създаване и разпространение на радиопрограми. Към оптималните работни процеси. Към правилата, които отчитат спецификата на отделните работни звена в БНР. И не на последно място – заплащането за труда, измеримо в съответствие с усилията и резултатите.

Това не означава, че не бива да се купуват нови технологии, необходими за процеса на създаване на съдържание. Но трябва да се осъзнае, че основната ценност в БНР е с много по-голяма стойност от цялата техника и оборудване. И тя е една: **хората!**

✓ ***Оптимизиране потенциала на програмното съдържание БНР.***

С оглед наличието на две национални („Хоризонт“ и „Христо Ботев“) и девет регионални програми (във Варна, Бургас, Стара Загора, Пловдив, Благоевград, Кърджали, Видин, Шумен, София) са необходими: **строга координация и синергия между отделните програмни екипи.**

БНР притежава уникалната възможност да реализира журналистическия подход „от глобализацията до феномена „близост“. БНР е единствената медия, в която новините може да се съобщават и анализират глобално, но в същото време благодарение на регионалните си програми да се разгледат в детайли локално. Създаването на синергия и координация между отделните екипи ще избегне опасността от дублирането на теми или ще позволи излъчването на еднакви програмни сегменти в близки райони, спазвайки принципите на плурализъм и изчерпателност.

✓ ***Присъствие на дигиталното съдържание на БНР на всички платформи.***

При бурното навлизане на дигиталните платформи, издигането до степен на институция на социалните медии и използването на интернет като източник на информация от типа „сега и веднага“ се появиха прогнози за изчезването на радиото като

медия. Към днешна дата те не само се опровергават, но аудиото и радиото изживяват възход.

БНР има огромен потенциал в развитието си като съвременна медия, но само ако съдържанието ѝ е налично **във всички платформи, използвани от потребителите**. Освен безспорното си ефирно излъчване БНР трябва да позиционира своите програми в социалните мрежи, в платформи за стрийминг, чрез мобилни приложения – навсякъде, където потребителите биха имали възможност лесно „да извикат“ съдържанието. Създавайки своето уникално и актуално съдържание и мултиплицирайки го дигитално, БНР реално няма конкурент във възможността си да достигне до максимално количество разнообразна аудитория.

Паралелно с това последните данни сочат, че аудиорекламата привлича внимание и се запомня по-бързо независимо от концентрацията на внимание. Проучванията по темата са изнесени на последната конференцията The Future of Audio and Entertainment в Лондон и сочат, че аудиото е ефективно независимо от нивото на внимание, което слушателите му отделят. Тези факти, както и масовото дигитално покритие, което трябва да се реализира, дават още един лост към осъществяването на по-добри финансови приходи, набавени от реклама.

✓ ***БНР – продуцент на културно съдържание и събития.***

БНР е единствената медия със статут на институция, която има реален потенциал да се развие като успешен и печеливш продуцент на културно съдържание и събития. Музикалните състави на БНР са незаменими от гледна точка на професионализъм, стилово разнообразие и възможност за представяне на висококачествен музикален репертоар в страната и чужбина. С един адекватен и постоянен мениджмънт Симфоничен оркестър, Биг-банд, Оркестър за народна музика, Детски радиохор, Детска вокална група „Радиодеца“ и Смесен хор може да имат своята пълноценна роля в реализирането на бюджети и имидж за БНР.

II. Организация и управление, редакционна структура

Създадената управленска структура на БНР е работеща и до голяма степен е добре да бъде запазена. Все пак са необходими някои промени, представени и схематично в Приложение 1 (стр. 17) и развити по-долу:

- Логично е членовете на УС на БНР да имат свои ресори, за които да отговарят и които да им опонират професионално.

БНР в своята цялост е сериозна корпоративна организация и следва да бъде управлявана по правилата на корпоративния мениджмънт, едно от които е „делегиране на права“. Не е възможно генералният директор да обхване всички процеси без сериозната подкрепа на останалите членове на УС и на директорите на дирекции. Още повече че съгласно чл. 55 ал. 1 от ЗРТ БНР се управлява от УС и генерален директор, а не обратното.

- Програмата на заседанията на УС на БНР трябва да е акуратно подготвена, като всички, които участват в заседанията, да са предварително известени за нея. Всички решения трябва да се вземат в срок и без забавяне.

Вносителите на решения или засегнатите лица трябва да участват в заседанията, за да пояснят информацията или да отговарят на въпроси.

- Дневният ред и протоколът от заседанията трябва да се публикуват във вътрешната мрежа на БНР, а тези с обществен интерес – на корпоративния сайт.

- Да се провежда седмичен съвет на директорите за всички текущи въпроси и резултати от изпълнението на поставените задачи. Директорите на РРС е възможно да присъстват онлайн или физически веднъж в месеца.

- Като обществен коректив и съветник полезно би било Общественият съвет да покани в състава си представители на организациите, свързани с дейността на БНР – Съюз на българските композитори, Музикаутор, Профон, Театраутор и др.

- Да се възстанови длъжността програмен директор.

Той следва да има координиращи функции между националните и регионалните програми и да има на свое разположение малък екип, който да подпомага дейността му. В него следва да се включат и служителите, които носят отговорност за присъствието на програмите на БНР в социалните мрежи и интернет. Програмният директор ръководи и контролира работата по европейските програми, по които БНР е изпълнител.

- На база внимателен качествен анализ на работата на всеки директор от ръководния състав на радиото да се предприемат действия по утвърждаване на директорите, техните ресори, правомощия и задължения.

III. Програмни намерения и приоритети

Концептуални идеи за развитие на програма „Хоризонт“

✓ Реорганизация на творческата структура:

- Стройна координация в програмата, гарантираща спазването на правилата и едновременно с това независимост, липса на цензура, осигуряване спокойствие и професионална среда за журналистите.

- Въвеждане или припомняне на правилата за работа. Да се има предвид: съотношение говор/музика; критерий за подбор на теми и събеседници; телефонни интервюта с лошо качество; правила за допълнително материално стимулиране, адекватни на положения труд. Да се работи за минимизиране личностното напрежение в програмата и равни възможности на всеки за участие в нейното реализиране.

✓ Създаване на модерна звукова опаковка на програмата и въвеждане на всекидневни промоции на водещите предавания.

✓ Анализ на програмата с цел актуализация на определени предавания или тяхното препрограмиране.

✓ Специално отношение към репортерите и кореспондентите на БНР. До голяма степен техните усилия „на терен“ са в основата на доверието към радиото. Следва да се работи за тяхното по-добро заплащане, по-добро техническо обезпечаване и мотивацията за все така качественото изпълнение на задълженията им.

****Конкретни препоръки за развитие на програма „Хоризонт“ на БНР***

Кратък анализ на слабите страни

- Присъствие на прекалено дълги и „тежки“ като тематика говорни модули, без извеждане на акценти от всеки проведен разговор и без сериозен анализ на програмата като цяло;

- Липса на логична връзка между отделните предавания, вътрешно цитиране, позоваване, промотиране;
- Липсва акцент към най-доброто от българската музика във всекидневния ефир, като БНР търпи изключително остра критика за това;
- Липса на ясни правила и възможности за професионално развитие, надграждащо обучение и квалификация, включително развитие на езиковата култура и гласовите данни;
- Програма „Хоризонт“ отдавна не е инициатор на обществено значими събития за налагане на приоритетите на гражданското общество;
- Неясни правила при определяне достъпа на журналистите до средствата за допълнителни доходи и липса на прозрачност в разпределението на тези пари. Без възможност много от журналистите да се реализират в допълнително платените модули, което създава междупрофесионално напрежение.

Предложения за промени:

- Задължително спазване на форматния часовник и лимитиране на говорните модули; Екипно начало в подготовката на програмата (съдържанието не бива да се определя само от водещия по силата на това, че е пред микрофона, а да се имат предвид предложенията и на редакторите на предаването и репортерите);
- Всекидневен анализ и оценка на представянето на водещите, репортерите и редакторите от ръководната структура на програмата. Обсъждане за промотиране и развитие на теми, които са заинтригували слушателите или са придобили висок обществен интерес;
- Специално внимание към българската музика и професионално подбран плейлист.
- Създаване на категорични правила за прием на журналисти в програма „Хоризонт“ със задължителни изисквания за висока езикова писмена и говорна култура, доказвано чрез съответни приемни тестове. Продължаващо обучение и възможности за професионално и административно развитие;
- Реализиране на събития, каузи или инициативи, които да се превърнат в емблематични за „Хоризонт“ и да са с широк обществен отзвук и значимост;
- Ротация на екипите при създаване на предавания и модули с външно финансиране, като по този начин се дава възможност да се включат всички, които имат умения и качества;

- Правила за създаване и излъчване на съвместно съдържание между отделните програми. Например културни репортажи и теми по „Хоризонт“, реализирани от журналисти от „Христо Ботев“, софийски теми – от журналисти от Радио „София“, и т.н.

Концептуални идеи за развитие на програма „Христо Ботев“

Програма „Христо Ботев“ е единствената програма за култура. Като такава е важно да се анализира всяко от нейните предавания, за да се изгради по-динамична, актуална и най-вече слушана национална програма, като се избяга от архаичното на моменти звучене. „Христо Ботев“ може да се превърне в **истински фактор за културния живот**, като всекидневно се ротират различни радиоформи: радиотеатър, време за поезия, културни модули, предавания за литература, философия, естетика, история, аудиокниги, stand up, драматургия, сатира и музика в различни жанрове.

Забелязва се и непрецизната координация между двете програми – „Хоризонт“ и „Христо Ботев“. Понякога и в двете по едно и също време звучат еднакви музикални стилове или тематично сходни предавания в безсмислена конкуренция.

Предложения за промени:

- Надграждане работата на звеното, което произвежда културни новини, като се увеличи броят на емисиите и разнообразието в тях;

- Включване всекидневно по предварително определен график на модули от неимоверно богатия фонд на БНР;

- Излъчване на предварително записани и обработени в радиоформат аудиоклипове от „посланици на културата“. Така в ефир ще звучат гласовете на нашите най-видни личности, които да „промотират“ програма „Христо Ботев“ и смисъла на това да съществува ефир, отдаден само на култура;

- Спазване на форматен часовник;

- Предимство на авторските предавания на живо пред тези на запис или готови продукции от партньори на медията;

- Въвеждане по модел на BBC на образователни курсове. Излъчване на серия от годишни лекции и масторкласове на водещи личности от България и света по актуални теми от науката и изкуството. Инициране на онлайн дискусии или организиране на дискуссионни формати по темите, предизвикали най-голям интерес.

Радио България

Като обществена медия Радио България най-общо: представя образа на България, културната и националната ни идентичност в медийното пространство и е източник на информация от и за България; осъществява медиен мост с българските общности в различни краища на света; предоставя на малцинствени етнически групи в България програми на техните майчини езици; изгражда имиджа на страната ни в чужбина, като следва приоритетите на външната политика на правителството.

За изпълнение на посоченото Радио България създава новинарско и информационно съдържание на сайта на БНР на различни езици – вече 11 на брой. Приоритет в работата на екипите на радиото трябва да стане:

- Актуалността на информацията – както в сайта, така и в ефирните емисии;
- Координация и синергия между екипите на Радио България и екипите на националните и регионалните програми с оглед взаимно използване на създадени материали;
- Привличане на квалифицирани журналисти с познания на съответните езици за поддържане високото ниво на експертност на екипите.

Развитие на регионалните радиостанции (PPC) на БНР

Регионалните радиостанции на БНР в момента са девет – в София, Пловдив, Стара Загора, Бургас, Варна, Шумен, Благоевград, Кърджали и Видин.

С цел да се избегне вътрешната конкуренция между отделните национални и местни програми на БНР, които се приемат в едни и същи населени места, следва да се направи координиран анализ на програмните схеми.

В програмите на PPC трябва да се зложат сигнали, указващи, че всяко от тези радиа е част от БНР, като по този начин се уважи корпоративната култура на обществената медия.

Техническото оборудване в PPC трябва да се приведе в съответствие със съвременните технически изисквания (цифрови пултове, нови компютри и др.).

В синхрон с добрата европейска практика през новия мандат **трябва да се даде начало на поне две нови регионални програми на БНР** в Северна България, за да се запълни липсата на такива, а и да се маркира развитието на тази част от страната ни.

Превръщане на Радио София в истинско градско софийско радио

Настоящата концепция акцентира към възможността Радио София да се превърне в **истинско столично радио**, каквото в ефира до момента липсва.

Предложения за промени:

- Темите в радиото да обхващат всичко интересно, важно, понякога нестандартно, но само за града и региона. Коментаторите да са информирани събеседници, но до ниво кмет и председател на СОС.

- Програмно форматиране, съобразено с говорни и музикални модули.

- Реализиране на външни промоции на Радио София, както и осигуряване на стратегически партньорства за медията. Радио София трябва да присъства като съорганизатор, медиен партньор и отразяваща медия на всички важни събития в столицата.

Мултимедийна платформа на БНР

Мултимедийната платформа на БНР поддържа: аудио- и видеоподкасти, които са на различни теми и с все по-качествено съдържание и водещи; всички програми на БНР на живо, предавания на Радио България на различни езици, детското БНР.

Тази платформа следва да бъде **приоритетно развивана като съдържание** и да бъде силно промотирана в ефирните програми на БНР. Платформата трябва да се популяризира дигитално и навсякъде, където е възможно, използвайки основния маркетингов похват „интернет се рекламира чрез интернет“. Целта е, придобивайки все по-голяма аудитория, Мултимедийната платформа на БНР да започне да монетизира своето съдържание и да се превърне в един от приходоносителите на радиото.

Продължение на „Училище за радио“

Радиото е магия! А все повече млади хора желаят да са „вещи в занаята“, обръщайки се към аудиото. Предложението ми е свързано със завръщане на формата

„Училище за радио“, в който да се включат като обучаващи се освен работещи колеги в различни радиопрограми и млади хора (студенти, ученици), които желаят да имат практически познания за това как се прави радио.

„Училище за радио“ може да се насочи към обучение, което, освен че ще популяризира БНР и като образователна институция, ще възпитава в любов към радиото като медия.

Концептуални предложения:

- Използвайки архива на радиото, да се представя историята на България пред ученици чрез гласовете на исторически личности.

- Обучение на желаещи в по-широк кръг теми – например курсове по закрила на интелектуална собственост, монетизиране на авторско съдържание в интернет, музикален бизнес и др. Последното съвместно с преподаватели от Софийския университет „Св. Климент Охридски“ и УНСС например, което за тях ще е начин да привличат и нови студенти, или с ученици от 125 СУ „Боян Пенев“, които в специализирани паралелки изучават журналистика и създават училищно радио.

Международна дейност на БНР

БНР като член на EBU участва в международния обмен на съдържание между националните обществени оператори. В тази си дейност БНР може да съдейства уникалното и атрактивно съдържание да става достояние на международна аудитория и това да бъде повод българските творци да са още по-желани и предпочитани за международни изяви. За целта трябва да се увеличи звукозаписната дейност на качествени произведения и да се ангажират екипи, които да обработват за ефирно излъчване стотиците часове записи, реализирани от различни културни форуми.

Хората в неравностойно положение

Като обществено значима медия БНР не само трябва да отразява проблемите на хората в неравностойно положение, но е възможно и да се обърне към тези групи, като пряко ги ангажира в създаването на съдържание и ги включи в реализирането на предавания.

Този подход се практикува успешно от най-добрите обществени оператори в Европа, което помага да се издигне доверието в медията и да се обогати нейният обществен характер.

Трансформация на музикалните състави на БНР в активни създатели на стойностни и печеливши проекти

БНР развива следните състави: Симфоничен оркестър, Биг бенд, Оркестър за народна музика, Детски радиохор, Смесен хор, и вокална формация „Радиодеца“.

Според мен Симфоничният оркестър на БНР, Оркестърът за народна музика и Биг бендът на БНР трябва да са много по-ангажирани в страната и в чужбина, където да представят своето изкуство и да генерират имидж и приходи за БНР. Необходимо е да се организират периодични турнета и концерти на съставите на БНР по градовете в страната, както и посещения на българските общности в чужбина.

Не бива да заглъхва политиката на БНР в подкрепа на българската музика и култура, включваща:

- Увеличение присъствието на българска музика в ефир, което дава възможност за развитие и реализация на българските музиканти и продуцентите на културно съдържание;

- Обновяване на студията на БНР и създаване на нов ресурс за звукозапис на музика и концерти. Всички студия да бъдат оборудвани със съвместима техника и софтуер, да бъдат предоставяни за използване и звукозапис от българските музиканти при преференциални условия, а също така да се предлагат на чуждестранни партньор, осигурявайки допълнителни приходи.

- Инициране на стойностни събития, които да спомогнат за превръщането на БНР в културен фактор, като:

„БНР с уважение към ...“ – Концерти в чест на обичани български творци. Песните им ще се изпълняват от други популярни артисти – в оригинал или с нов аранжирмент. Идеята е да се създаде зрелищен спектакъл за публика в зала и празник за чествания творец, който също ще присъства.

„БНР по ноти“ – нова платформа за качествено представена музика в две направления:

- годишен конкурс за продуциране на млади български таланти;

- привличане на публика чрез концерти на поп, джаз, рок или класически концерти на живо на централни места в столицата и други градове.

„БНР деца“ – прожекции на класически анимационни филми със съпровод на живо от Симфоничния оркестър, Биг бенда, Детския радиохор и вокална формация „Радиодеча“.

IV. Технологично развитие

Когато ползват медийни услуги, слушателите рядко си дават сметка за техническите проблеми, които се решават всекидневно, за да достигне съдържанието до тях. Доброто покритие и качественият звук са предпоставка за добра слушаемост. Бъдещето е в дигиталния, перфектен и иновативен звук, а БНР трябва да реализира възможностите си на обществена медия, за да го осигури на слушателите.

Най-важната задача в частта „Технологично развитие на БНР“ е възможно най-бързо възстановяване на системите за компютърно създаване и излъчване на програмите (Далет), които близо две години са засегнати след хакерска атака.

Основни препоръки за промяна и дейности в дирекция „Техника“ на БНР

1. Говорно-драматичен звукозапис

- Нужно е да се направи оценка на техническото състояние на студията и кабините.
- Изготвяне на тригодишен план за подновяване на материалната база, конзоли, микрофони, слушалки, монитори, хардуер и софтуер, за ремонт на работните помещения и подобряване на акустиката в студията на БНР.

- Изготвянето на план за прилагане на иновативни технологии, като binaural recordings, разработка на 3D audio и други.

- Оптимизиране и заетостта в студията и кабините.

2. Техника

- Оценка на материалната база – както на използваната апаратура, така и на кабелни връзки и обновяване там, където то е нужно.

- Оценка на текущото състояние на техниката, трансформатори, аварийно хранване, осветление и противопожарна система.

- Анализ на състоянието на сателитните системи и тези за видеонаблюдение, като при възможност да се оптимизира дейността. Развиване на системата за видеонаблюдение, отговаряща на съвременните стандарти.

- Оценка на текущото състояние на климатичните системи и план за тяхното модернизирание и подмяна където е необходимо.

3. Радиоразпръскване

- Оптимизиране УКВ покритието на програмите. Необходимо е да се направи пълен анализ на текущото състояние на предавателната УКВ мрежа.

- Подготовка на необходимата документация за оптимизация на съществуваща УКВ мрежа.

- Работа със системата за мониторинг на радиосигналите, проследяване за наличност и качество на сигнала. Да се възстанови следенето и да се изготвят всекидневни и месечни доклади за работата на УКВ мрежата.

- Подготовка по реализацията на цифрово ефирно радиоразпръскване по стандарта DAB+, като трябва да се ангажира инженер от екипа, пряко отговорен за тази дейност.

- Разглеждане на възможността за УКВ покритие в тунелите по автомагистралите „Хемус“, „Струма“, „Европа“ и „Тракия“. Изготвяне на проекти и реализация.

4. Цифровизация

- Цифровизацията на музикалния архив на радиото се разглежда като един от най-важните приоритети.

5. Взаимодействие с регионалните радиостанции

- Анализ на технологичното обновление в РРС, за да бъдат включени в тригодишния план за доставка на техника. Планиране и съгласуване на съответните разходи.

7. Човешки ресурси в дирекция „Техника“

- С помощта на дирекция „Човешки ресурси“ да се анализират незаетите позиции в дирекцията. В момента има недостиг на опитни технически специалисти не само в БНР, а и в цялата страна. Трябва да използват всички възможни методи за привличане на специалисти.

- Контакти с водещи европейски обществени медии за обмяна на опит в областта на най-новите технически решения, както и за методи за подобряване резултата и организацията на работа в техническите екипи.

- Изработване на стратегия за подмладяване на персонала в дирекцията.

Още важни предложения в област техника:

- Приложения за мобилни телефони и таблети на БНР. Абсурдно е радиото да няма приложения за основните операционни системи;

- Изработване на цялостна система за информационна сигурност, за да се предотвратят всякакви опити за „атакуване“ на системите на БНР.

- Нужно е да се изгради и „Система за информация при бедствия и аварии“. Информацията за бедствия и аварии следва да се излъчва не само в ефира на програмите и/или чрез техните интернет сайтове, а и чрез използване на RDS функциите на предавателите на БНР, чрез които да се прекъсва слушането на която и да било програма и да се осъществява нейното прехвърляне към програма на БНР, по която се подава наложителната информация.

- Необходимо е да се санира основната административна сграда на БНР. Изготвен е съгласуван архитектурен проект с извадено строително разрешение. Процедурата трябва да се задвижи, а в резултат ще се реализират огромни икономии на средства, които могат да се насочат към други пера в бюджета на БНР.

- Старт на нова интранет (вътрешна) мрежа. Чрез нея освен документооборот, който ще бъде осъществяван, пестейки време и пари за консумативи, ще се прави всекидневно достояние до всичките немалко на брой служители на БНР на всичко, което се случва в радиото, за което те трябва да бъдат информирани или което е важно за тях.

V. Финансиране на БНР, форми и механизми за контрол

Бюджетът на БНР като първостепенен разпределител на бюджетни средства се формира от два източника: бюджетни трансфери и собствени приходи.

За 2024 г. те са съответно около 62 млн. лв. и близо 2 млн. лв. В този смисъл бюджетът на БНР е напълно достатъчен, за да изпълни качествено своите задачи като обществена медия във всичките си компоненти. В такива параметри е и тригодишната прогнозна рамка на бюджета на БНР, която е представена в законния срок от БНР и е одобрена от Министерството на финансите. Приветствам идеите на сегашното ръководство за 20% увеличение на трудовите възнаграждения на работещите в БНР и ще работим за тяхната реализация на всички нива.

Основно предизвикателство в областта на финансирането е **увеличение на приходите от собствени средства**. Изключителен източник на допълнителни приходи трябва да стане дейността на БНР като продуцент на музикално съдържание и като организатор на концертни събития на своите състави.

Много съществен източник за дофинансиране на БНР са европейските програми, по които радиото може да бъде бенефициент. В момента е налице процедура по „факт чекинг“ на ЕК и мисля, че БНР има пълното основание и капацитет да получи съответното финансиране. Освен това може да се кандидатства и пред НФК за финансиране на отделни проекти на съставите на БНР и съм убедена, че такова финансиране ще бъде възможно.

Съществуващата система за контрол върху придвижване и одобрение на документи, договори, първоначални предложения и т.н. в БНР е изключително обременена, затормозяващо мудна и ненужно усложнена. Тя трябва да е ефективна и достатъчно гъвкава. Налагат се промени, които все пак трябва да се въведат след консултации със служителите, имащи отношение към въпроса, но резултатът трябва да е: осигурени нормални условия за работа, информираност на служителите за всички важни, касаещи ги решения, и политика на увеличение на доходите, изпреварващи инфлацията в страната.

Всичко посочено, както и добрата комуникация със синдикалните организации по всички финансови въпроси следва да бъдат абсолютен приоритет в управлението.

И последно, но изключително важно: всички посочени идеи няма да могат да бъдат осъществени без два компонента.

Първият: Хората да повярват, че промените са за добро и ще подобрят както работната среда, така и продукта, който се създава.

Вторият: Всичко може да бъде направено, ако се създаде работещ и мотивиран ръководен екип.

За първото ще работя неуморно с личните си и професионални качества, за да убяда дори скептиците, които със сигурност са немало. За второто – имам предварителното съгласие на можещи и знаещи специалисти, чието участие в екипа ми е гаранция за изпълнение на целите.

Приложение 1:

